

OBSAH

Úvod	11
1 Postavení a funkce územní samosprávy v teorii a praxi	15
1.1 Postavení a funkce územní samosprávy	18
1.2 Stručně k historii územní samosprávy	24
1.3 Územní samospráva ve veřejné správě	33
1.4 Modely a praxe postavení volených orgánů územní samosprávy	46
1.4.1 Municipální úroveň územní samosprávy	47
1.4.2 Regionální úroveň územní samosprávy	51
1.5 Veřejná volba na úrovni územní samosprávy	53
1.6 Vztahy mezi volenými a výkonnými orgány územní samosprávy	58
1.7 Předpoklady fungování územní samosprávy	65
1.8 Reformy územní samosprávy – finanční aspekty	73
1.9 Územní samospráva a regionální politika	81
Shrnutí	83
2 Teorie fiskálního federalismu a její vliv na postavení a hospodaření územní samosprávy	85
2.1 Zaměření teorie fiskálního federalismu	86
2.2 Teorie fiskálního federalismu a decentralizace funkcí veřejných financí v praxi	96
2.2.1 Možnosti decentralizace alokační funkce	97
2.2.2 Možnosti decentralizace redistribuční funkce	101
2.2.3 Možnosti decentralizace stabilizační funkce	103
2.3 Decentralizace kompetencí ve veřejném sektoru	105
2.4 Fiskální decentralizace	116
2.5 Modely fiskálního federalismu	143
2.5.1 Centralizovaný model fiskálního federalismu	146
2.5.2 Decentralizovaný model fiskálního federalismu	147
2.5.3 Kombinovaný model fiskálního federalismu	150
Shrnutí	152

3	Ekonomická funkce územní samosprávy	
	– zajišťování veřejných statků	154
3.1	Charakter veřejných statků a jejich decentralizované zabezpečování	154
3.1.1	Daně – hlavní zdroj financování čistých veřejných statků	160
3.1.2	Uživatelský poplatek za spotřebu smíšeného veřejného statku	166
3.2	Způsoby zabezpečení lokálních a regionálních veřejných statků	174
3.3	Efektivnost zabezpečování veřejných statků	198
	Shrnutí	203
4	Finanční systém územní samosprávy, rozpočet a mimorozpočtové fondy	205
4.1	Finanční systém na úrovni územní samosprávy	205
4.1.1	Principy finančního systému	207
4.2	Územní rozpočet a mimorozpočtové fondy	211
4.2.1	Územní rozpočet	213
4.2.2	Mimorozpočtové peněžní fondy	230
4.3	Finanční analýza, finanční kontrola, audit	231
	Shrnutí	235
5	Příjmy a výdaje územních rozpočtů	237
5.1	Požadavky na konstrukci příjmů územních rozpočtů	237
5.2	Klasifikace příjmů	239
5.3	Daňové příjmy územních rozpočtů	241
5.3.1	Majetkové daně – příjem územních rozpočtů	246
5.3.2	Důchodové daně – příjem územních rozpočtů	252
5.3.3	Spotřební daně – příjem územních rozpočtů	254
5.3.4	Místní a regionální daně	255
5.3.5	Rozdíly v daňovém výnosu	257
5.4	Příjmy nedaňového charakteru	257
5.5	Nenávratné přijaté peněžní transfery	261
5.6	Návratné úvěrové příjmy a možnost jejich využití	266
5.7	Regulace dluhu územní samosprávy	276
5.8	Výdaje územních rozpočtů	278
5.8.1	Členění výdajů	279

5.8.2	Výdaje územních rozpočtů na financování veřejných statků	284
5.8.3	Výdaje územních rozpočtů – nenávratné platby	291
5.8.4	Efektivnost výdajů územních rozpočtů	292
	Shrnutí	294
6	Stručně k historii a současnosti postavení územní samosprávy na našem území	298
6.1	Územní samospráva na našem území do roku 1918	299
6.2	Územní samospráva v ČR v letech 1918–1938	302
6.3	Územní samospráva v letech 1939–1948	325
6.4	Územní samospráva v letech 1948–1990	327
6.5	Územní samospráva po roce 1989	332
6.5.1	Reforma veřejné správy a územní samosprávy v ČR po roce 1989	333
6.5.2	Územní uspořádání státu po roce 1989	337
6.6	Obec – základní územní samosprávný celek	340
6.6.1	Postavení a funkce obce – působnost	346
6.6.2	Orgány obcí a jejich činnost	351
6.6.3	Spolupráce obcí – dobrovolné svazky obcí a další formy spolupráce	359
6.7	Kraj – vyšší územní samosprávný celek	363
6.7.1	Funkce kraje – působnost	365
6.7.2	Orgány kraje	370
6.8	Vztahy mezi obcí a krajem	374
6.9	Zabezpečování veřejných statků obcí, krajem	376
6.9.1	Charakteristika organizačních složek a příspěvkových organizací	377
6.9.2	Hospodaření organizačních složek a příspěvkových organizací	381
6.9.3	Spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Veřejné zakázky a partnerství veřejného a soukromého sektoru	388
6.10	Postavení obcí a krajů v regionální politice ČR a v politice rozvoje venkova	394
	Shrnutí	398

7	Rozpočty územních samosprávných celků v rozpočtové soustavě v ČR, rozpočty DSO a RRRS	399
7.1	Model fiskálního federalismu v ČR	399
7.2	Rozpočty a další peněžní fondy obcí a krajů v rozpočtové soustavě ČR	402
7.2.1	Rozpočty obcí a krajů	404
7.3	Fiskální decentralizace v ČR a odlišnosti ve vývoji struktury příjmů a výdajů rozpočtů obcí a krajů	419
7.4	Struktura územních rozpočtů v ČR, vliv na míru finanční soběstačnosti obcí a krajů	421
7.5	Finanční analýza, finanční kontrola, audit	436
	Shrnutí	441
8	Příjmy a výdaje rozpočtů obcí a krajů v ČR	443
8.1	Daňové příjmy	447
8.2	Nedaňové příjmy	467
8.3	Vlastní kapitálové příjmy	474
8.4	Přijaté peněžní transfery	474
8.5	Návratné příjmy	484
8.5.1	Analýza dluhové služby	496
8.5.2	Regulace dluhu obcí a krajů ze strany státu	503
8.6	Výdaje rozpočtů obcí a krajů	506
8.6.1	Mandatorní výdaje obcí	514
	Shrnutí	535
	Přílohy	538
9	Majetek obcí a krajů v ČR	545
9.1	Struktura majetku obcí a krajů	547
9.2	Evidence a ocenění majetku	558
	Shrnutí	563
	Summary	565
	Seznam schémat, grafů, tabulek, příloh	568
	Literatura	571
	Rejstřík	583